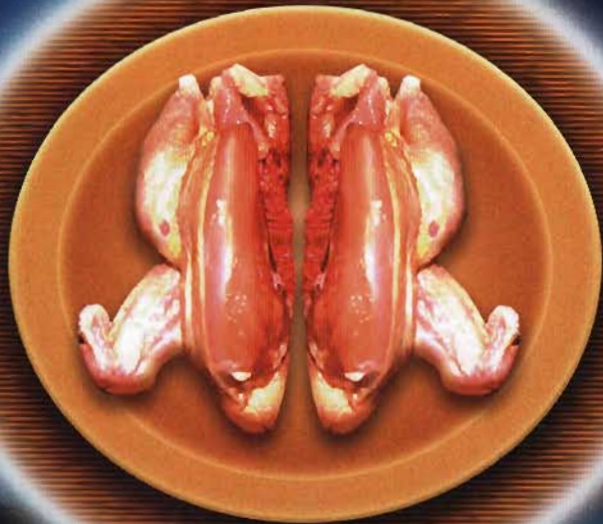

๑๔

ได้เป็นพระราชาเพราะกินไก่ตัวประเสริฐ

๑๔

กาลครั้งหนึ่ง พระเจ้าพรหมทัตครองราชสมบัติ
อยู่ ณ กรุงพาราณสี พระโพธิสัตว์เกิดในตระกูล
พราหมณ์ในแคว้นกาสิ พอเจริญวัย ก็ได้ศึกษาศิลปวิทยา
ในเมืองตักสิลา เมื่อมารดาบิดาตายจากไป ท่านก็เกิด
ความสลดสังเวช จึงออกบวชเป็นฤๅษีอยู่ในป่าหิมพานต์
สมัยก่อน พอเกิดสลดสังเวช มารดาบิดาตาย ก็จะออก
บวชกัน ก็เป็นสิ่งที่น่าคิดได้เจริญญาณสมาบัติ ฝึกสมาธิ
จนได้ฌาน ได้อภิญญาสมาบัติ

วันหนึ่งท่านเดินทางเข้าไปในชนบท เพื่อต้องการ
ที่จะเสพอาหารรสเค็ม รสเปรี้ยว คือ รสอาหารที่แตกต่าง
จากที่เคยเสพ ได้ไปพักอยู่ในพระราชอุทยานของพระเจ้า
กรุงพาราณสี วันรุ่งขึ้นก็ได้เข้าไปภิกขาจารย์ยังเรือนของ
คนฝึกช้าง คนฝึกช้างเห็นข้อวัตรปฏิบัติของท่าน เห็น
อาจารย์วัตรก็เลื่อมใส จึงถวายอาหารแล้วก็นิมนต์ให้พักใน
พระราชอุทยาน แล้วก็บำรุงท่านเป็นประจำ

ในครั้งนั้น มีชายหาพินคนหนึ่ง เข้าไปหาพินในป่าเพื่อจะนำไปขาย หาพินมาได้แล้วจึงขนออกจากป่าเพื่อจะเข้าเมือง แต่มาไม่ทัน ประตูเมืองปิดเสียก่อน เพราะป่านั้นอยู่นอกเมือง จึงต้องไปพักที่ศาลเจ้าแห่งหนึ่ง นอนเอาพินหนุนหัวอยู่

ที่ศาลเจ้านี้มีไก่หลายตัว ล้วนแต่แข็งแรง ไม่เป็นโรค ชาวบ้านนำมาปล่อยเอาไว้ ไก่ได้อาศัยอยู่บนต้นไม้ต้นหนึ่ง ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากชายหาพินนอนอยู่ พอตอนใกล้รุ่ง ไก่ตัวบนสุดถ่ายอาหารเก่าลงมากถูกไก่ตัวที่นอนอยู่ข้างล่าง ไก่ตัวล่างถาม “ใคร ที่ถ่ายรดลงมา”

ไก่ตัวบนสุดตอบว่า “ข้าเอง”

ไก่ตัวล่างถามว่า “ทำไมจึงถ่าย”

ไก่ตัวบนสุดตอบว่า “ฉัน ไม่ได้ทันพิจารณา”

ถ้าขอภัยเรื่องมันก็จะจบแล้ว แต่ปรากฏว่า ไม่ขอภัย ฉันไม่ทันได้พิจารณาก็เลยถ่ายลงไป ตอบด้วยความสุขุมแล้วก็ถ่ายต่อไปอีก ปื๊ดโธ่ ! ถ่ายอีกครั้ง ตรงนี้

โกธกรโกธกรถ่ายครั้งที่สอง ครั้งแรกยังไม่โกธกร
ครั้งที่สอง บอกมันยังไม่อยู่ โกธกรจริงแล้วคราวนี้ ก็เลย
อวดคักดากัน

ไก่ตัวล่างคุยอวดอานาภาพว่า “ถ้าใครฆ่าเราแล้ว
นำเนื้อไปย่างกิน ก็จะได้ทรัพย์ถึง ๑,๐๐๐ กหาปณะ”

ไก่ตัวบนชักหงุดหงิด เลยคุยบ้างว่า “เจ้าอย่าคุย
โวไปเลย ใครได้กินเนื้อสันของข้าจะได้เป็นพระราช

เมื่อก็ได้แค่ ๑,๐๐๐ กหาปณะ อันนี้ได้เป็นพระ
ราชา แล้วแลมคุยต่อไปอีก ต้องกินเนื้อสันจึงจะได้เป็นพระ
ราชา ถ้ากินเนื้อสันนอกถ้าเป็นชายจะได้เป็นเสนาบดี
แต่ถ้าเป็นหญิงจะได้เป็นอัคมรเหสี ส่วนคนที่กินเนื้อ
ติดกระดูก ถ้าเป็นคฤหัสถ์จะได้เป็นตำแหน่งขุนคลัง
ถ้าเป็นบรรพชิตจะได้เป็นพระประจำราชตระกูล ไก่คุยกัน
เป็นภาษามนุษย์ ปรากฏว่า มนุษย์ที่นอนอยู่ที่ศาลเจ้า
ตรงนั้น คือ ชายหาฟีน พอฟังก็มีความคิดว่า เราจะจับ
ไก่ฆ่ากิน เขาคิดว่า เมื่อเราได้เป็นพระราชแล้วทรัพย์
๑,๐๐๐ กหาปณะก็ไม่จำเป็น จึงค่อย ๆ ปีนขึ้นไปจับไก่

ได้เป็นพระราชเพราะกินไก่ตัวประเสริฐ

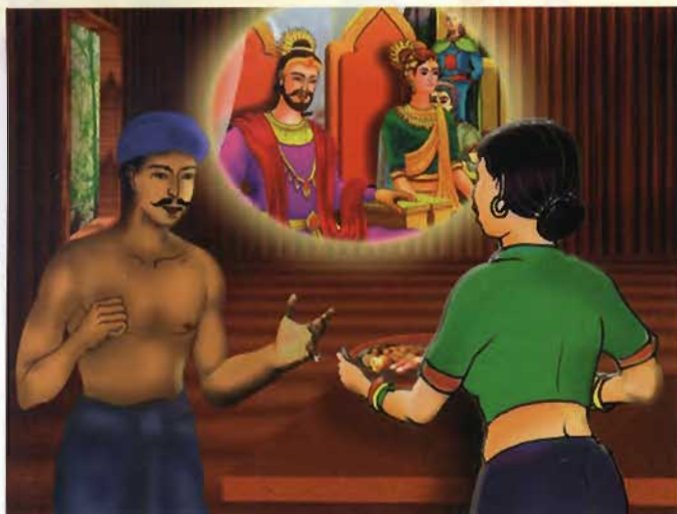
ตัวที่นอนอยู่บนกิ่งไม้สูงสุด จากนั้นก็มาแล้วห่อผ้าไว้
ชายหาพินคิดว่า เราจักได้เป็นพระราชาแล้ว เพราะเชื้อ
ไก่เลยเชือดไก่ แล้วก็ถือไก่ที่เชือดแล้ว รีบเดินเข้าไปสู่
เมือง มีมือหนึ่งถือพิน อีกมือหนึ่งก็ถือไก่ที่ฆ่าแล้ว เวลานั้น
ประตูเมืองเปิดพอดี

เมื่อไปถึงเรือนของตนแล้ว จัดการถอนขนไก่ก่อน
ล้างน้ำให้สะอาดแล้วใส่หม้อเก็บไว้ วางเอาไว้แล้วไปก่อไฟ

นำไก่ไปให้ภรรยา โดยสั่งว่า “เธอจงปรุงเนื้อไก่นี้ให้ดี”
ภรรยาจึงจัดแจงเนื้อไก่ แล้วหุงข้าวสวย เมื่อเสร็จแล้ว
ก็นำไปให้สามีบริโภค ชายหาพินกล่าวว่า “เธอ เนื้อไก่นี้
มีอานุภาพมาก ถ้ากินเนื้อไก่นี้แล้ว จันจักได้เป็นพระ
ราชา เธอกินตรงนี้เธอจะได้เป็นอัครมเหสี”

ชายหาพินกล่าวกับภรรยาแล้วก็ไม่กินเนื้อไก่
ยังรื้ออยู่ ที่จริงมันน่าจะหมดปัญหาไปตั้งแต่ตอนนี้ ريب ๆ

เป็นพระราชาทั้งหมดเรื่อง แต่ว่ามีลีลา คือ คนที่มีกำลังบุญในระดับหนึ่ง ก็จะมีความคิดได้ในระดับหนึ่ง ถ้ากำลังบุญมากก็คิดไปอีกแบบ กำลังบุญน้อยก็คิดไปอีกแบบ คิดไปตามกำลังบุญ บุญอยู่เบื้องหลังความคิด คำพูด และการกระทำ รวมทั้งผลด้วย คิด พูด ทำ และผลที่ออกมา เห็นไหม สมบัติพระราชา มาอยู่ตรงหน้าแล้ว ตำแหน่งของพระราชาควรจะเกิดขึ้นแล้วและตำแหน่งของพระมเหสีก็ควรจะเกิดขึ้นแล้ว แต่อย่างรือรือ

ทั้งสองต่างก็คิดตรงกันว่า เราควรจะไปอาบน้ำ อาบทำ ทำความสะอาดร่างกายเสียก่อน ก่อนที่จะกินเนื้อไก่ที่มีอานุภาพขนาดนี้ ปรากฏว่า แทนที่จะขัดคอ กัน หรือให้ความเห็นแนะนำ แต่ปรากฏว่ามีความเห็นพ้องต้องกันเลย ตามกำลังบุญอีกเหมือนกัน บุญพอ ๆ กัน

ทั้งสองจึงนำเนื้อไก่และข้าวสวยใส่ถาดปิดฝาดังเดิม ไปสู่ริมฝั่งแม่น้ำคงคา วางเนื้อไก่และข้าวสวยไว้ที่ริมฝั่ง ทั้งสองก็ไปอาบน้ำในแม่น้ำ แล้วก็คุยกันอย่างเบิก

บานทีเดียว ค่อยกันไปค่อยกันมาหยอกล้อกันไป เราจะเห็นว่าคนบุญน้อยก็จะมีเหตุไม่ให้ได้กินไก่ ลมมาแล้ว พัดสิ่งนี้เพื่อจะไปให้ผู้ที่มีบุญมากกว่า พัดน้ำเป็นระลอกคลื่นน้อย ๆ กระทั่งเป็นคลื่นใหญ่ ชัดเอาภาชนะที่ใส่เนื้อไก่ และข้าวสวยลอยตามกระแสน้ำไป

ส่วนสามีภรรยาที่ยังค่อยหยอกล้อกันอยู่ ไม่ได้หันมามองเลย แปลกที่ว่าไม่เฉลียวใจมามองเลย มีความมั่นใจว่า ก่อนจะวางถาด และก่อนลงอาบน้ำดูแถวนั้นแล้ว

ไม่มีคนเลย เมื่อไม่มีคน ไม่มีใครอย่างนี้แล้วก็สบาย สบายใจเราไปอาบนํ้าอาบทำอย่างสบายใจ เห็นไหมว่า คำว่า ตูริตะ ตูริตัง สิมะสิขัง คือ เมื่อบุญเกิดขึ้นมันต้องเร็ว ๆ ไว ๆ เวลาบุญส่งผลก็จะส่งเร็ว ๆ ไว ๆ เหมือนกัน ปูบ ปีบก่อนทันทีทันใดเลย

แสดงว่าคิดนาน คิดข้ามัวแต่คิดดูก่อน ไม่ได้คิดทำก่อน ดูตัวอย่างเห็นไหมลอยไปแล้ว ขณะนั้นคนฝึกช้างกำลังอาบนํ้าช้างอยู่ทางตอนใต้ของแม่น้ำ ก็นำ

แปลกเหมือนกัน คนฝึกช้างเห็นภาชนะอาหารลอยน้ำ มากลั้งให้บริวารไปหยิบขึ้นมา บริวารก็ไม่ได้คิดอะไร เมื่อเจ้านายให้ไปหยิบมาก็ไปหยิบ “เจ้าลองเปิดดูสิในนั้นมีอะไร” ให้บริวารเปิดดู “นายไม่เห็นมีอะไรข้างใน มีแต่ข้าวสวยกับเนื้อไก่”

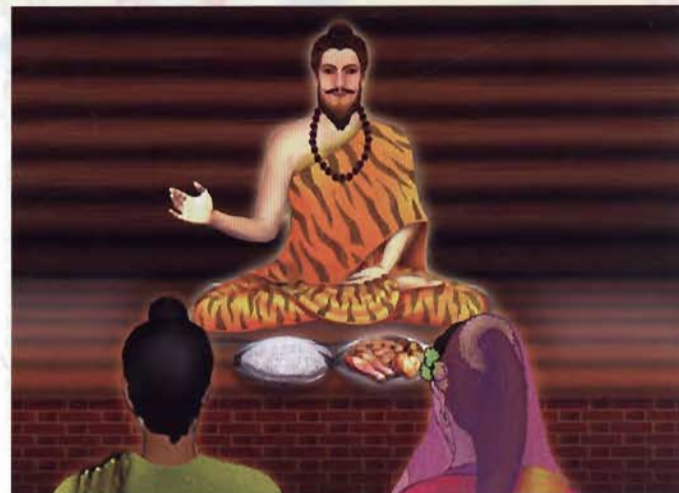
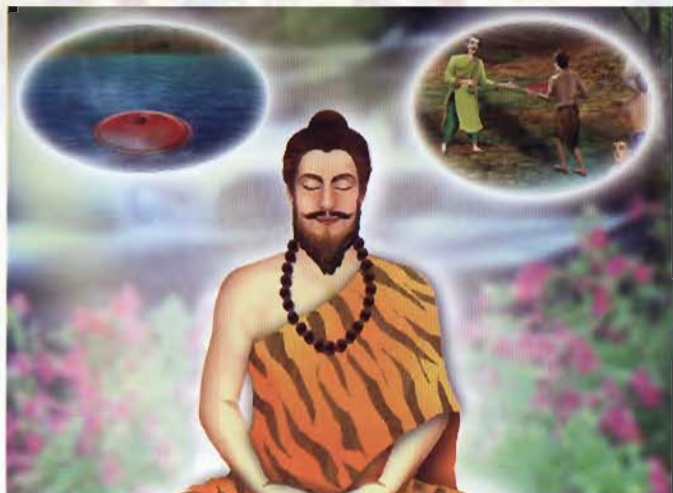
“จ้ะปิดภาชนะ เดี่ยวเราจะไปให้แม่บ้านที่บ้าน”

ที่พระราชอุทยาน พระดาบสกำลังนั่งทำงานที่แท้จริง ตรวจสอบสองดูด้วยทิพพจักขุ เพราะตอนนั้นยัง

ไม่ได้ธรรมจักขุ ก็ตรวจสอบฎีกา คือ คนฝึกช้างที่คอยทำนุบำรุงเราตลอด เมื่อไหร่เขาจะได้สมบัติใหญ่

พอตรวจดูด้วยญาณของท่านด้วยทิพพจักขุแล้ว เห็นเป็นภาพเรื่องราวที่เกิดขึ้นเห็นด้วยการปิดตาเปิดใจ ปิดแค่เปลือกตา มองผ่านความสว่างภายใน ก็ไปเห็น อ้อ! เรื่องราวมันมาอย่างนี้ มีภาตใส่อาหารลอยมา เป็นข้าวสวยกข้างในมีไก่ แล้วอุฎฐากของเราให้ลูกน้องไปหยิบเอามาให้ ตอนนี้กำลังมาถึงตรงนี้ กำลังจะนำไปให้ภรรยา

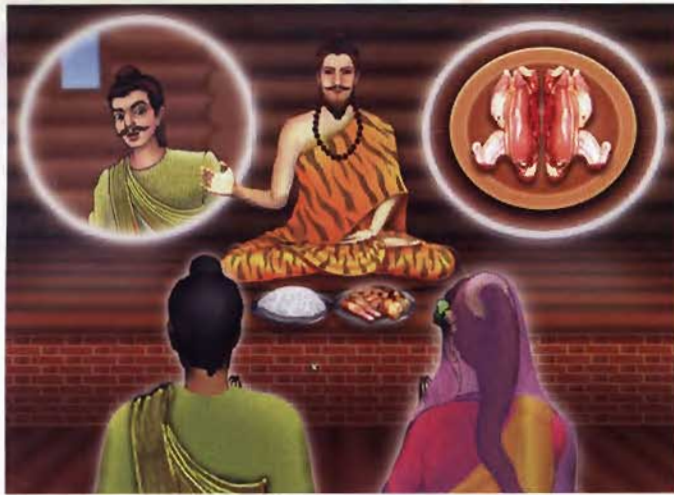

ละ ท่านตรวจดู พอรู้เรื่องราว ชัดเจนเลยว่า ใช่เลย ท่านออกจากสมาธิ รีบไปที่บ้านของอุปัฏฐากคนฝึกช้างคนนี ไปถึงก็ไปนั่งคอยก่อนเลย คนฝึกช้างพอเข้ามาในบ้าน เห็นพระดาบสจึงกล่าวว่า “พระคุณเจ้ามาคอยเมื่อไหร่ กระผมไม่ทราบไม่อย่างนั้นจะมาต้อนรับก่อน จะมาปิดกวาดเช็ดถูให้สะอาดเสียก่อน” ก็เลยสั่งภรรยาของตน “นำอาหารอันประกอบด้วยเนื้อไก่และข้าวสุกมาถวายแด่พระดาบส” ยังไม่ได้รู้านุภาพอะไรเลย แต่ว่าใจเป็นกุศล

เอามาถวายพระดาบสก่อน

เพราะฉะนั้น พระดาบสซึ่งเป็นนักบวชไม่ใช่ผู้ด้อยโอกาส เป็นผู้ได้ออกาส ได้ปฏิบัติธรรม มาเป็นเนืองนิตย์แล้ว แต่พระดาบสทราบเรื่องด้วยทิพพจักขุ พอเขาเอาอาหารมาถวายแล้ว รับมาก่อน แล้วแยกส่วน เอาเนื้อติดกระดูกไว้ เอาเนื้อสันให้อุปัฏฐากและภรรยา แล้วกล่าวว่า “อาตมาขอรับแต่ข้าวสุก” ท่านรู้แต่ใจท่านกว้าง หัวใจนักบวช “ส่วนเนื้อไก่จานนี้อาตมาขอแบ่งออกเป็น ๓

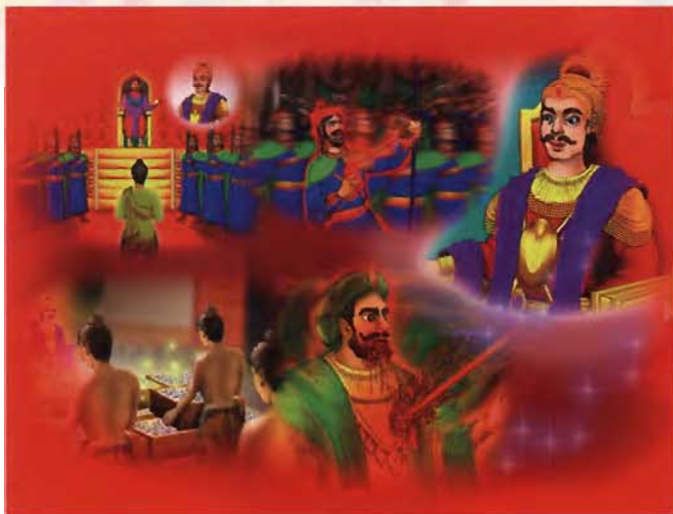

ส่วน โดยให้เนื้อสันแก่คนฝึกช้าง ให้เนื้อข้างนอกแก่ภรรยาของคนฝึกช้าง ส่วนอาตมาเองจะฉันเนื้อติดกระดูก”

พอฉันเสร็จ ก่อนพระดาบสจะกลับได้กล่าวว่า “นับจากวันนี้ไป ๓ วัน ท่านจะได้เป็นพระราชา ขอท่านอย่าประมาท” พูดแค่นี้แล้วก็กลับไป

ในวันที่ ๓ จากวันนั้น พระเจ้าสามนตราชได้ยกทัพมาล้อมกรุงพาราณสี พระเจ้ากรุงพาราณสีจึงให้คนฝึกช้างปลอมตัวเป็นพระราชาแล้วรับสั่งว่า ท่านจงขี่ช้างออกรบ ส่วนพระราชาเองปลอมตัวเป็นทหารไปกับกองทัพโดยไม่ให้ใครรู้ พระราชาหมดบุญพาวดี ถูกข้าศึกยิงด้วยลูกศร เคยทำกรรมปาณาติบาต ทำให้ลูกศรมีอารมณ์พุ่งมาเลย ตายสถานเดียว คนฝึกช้างซึ่งปลอมเป็นพระราชาอยู่ที่สูงเห็นพระราชาโดนลูกศร รักษาลมหายใจไม่อยู่ สวรรคตแล้ว เราเป็นแต่เพียงคนฝึกช้าง รบก็ไม่ค่อยเป็น กลับเมืองดีกว่า ได้แต่ฝึกช้างจึงสั่งให้บริวารไปขนสมบัติออกมาเป็นจำนวนมาก แจกทหาร ใครต้อง

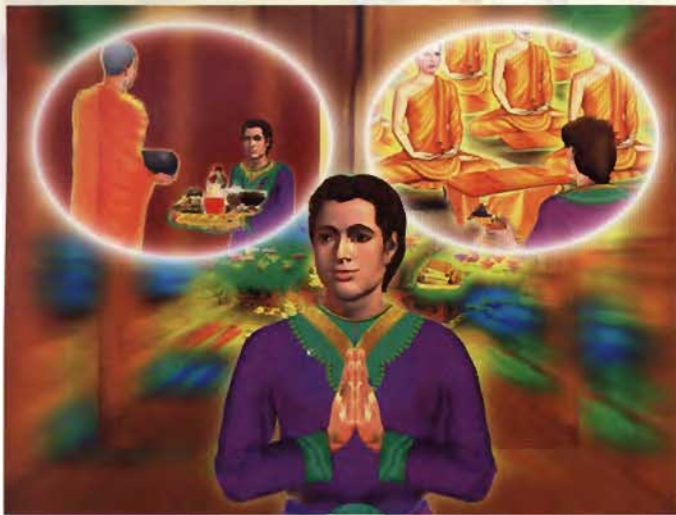
การทรมาน เราจะให้ แต่ว่าเธอต้องเป็นทหารรับจ้าง กองกำลังรับจ้างจึงได้ออกรบ มีการตกรางวัลรบแล้วสามารถปลงพระชนม์พระเจ้าสามันตรราชในเวลาเพียงครู่เดียวเท่านั้น แล้วก็พодиเป็นกรรมของพระเจ้าสามันตรราชด้วยหมตบุญพอดิ แล้วก็กรรมในอดีตด้วย พอดิเลย

หลังจากได้รับชัยชนะในการรบ เหล่าอำมาตย์จึงได้ถวายพระเพลิงพระศพของพระเจ้ากรุงพาราณสี พอถวายพระเพลิงเสร็จเรียบร้อยแล้วก็หารือกันว่า เราควร

จะตั้งใครเป็นพระราชา เหล่าอำมาตย์ตกลงกันว่า ควรยกราชสมบัติให้คนฝึกช้าง เพราะว่า ตอนพระราชายังทรงพระชนม์อยู่ได้มอบตำแหน่งให้กับคนฝึกช้างแล้ว และท่านก็รับชนะข้าศึกสามารถรักษาบ้านเมืองไว้ได้ คนฝึกช้างจึงได้รับอภิเษกเป็นพระราชาครองราชสมบัติ ภรรยาคนฝึกช้างได้เป็นอัครมเหสี แล้วก็ได้แต่งตั้งพระดาบสนั้นให้เป็นบรรพชิตประจำราชตระกูล

เมื่อทรงเล่าเรื่องในอดีตจบแล้วพระพุทธองค์ก็

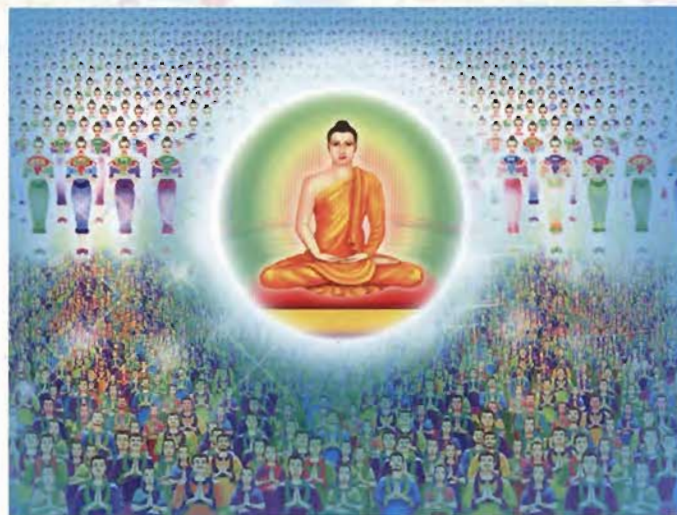
ตรัสพระคาถาอย่างนี้ว่า “ผู้ไม่มีบุญจะเป็นผู้มีศีลปะ หรือไม่มีศีลปะก็ตาม ย่อมชวนชวายุที่จะรวบรวมทรัพย์เอาไว้เป็นอันมาก แต่ผู้มีบุญเท่านั้นที่จะได้ใช้สอยทรัพย์”

“ส่วนผู้ไม่มีบุญไม่มีโอกาสได้ใช้ทรัพย์นั้นเลย ไม่เพียงแต่เท่านั้น ทรัพย์ทั้งหลายยังเกิดขึ้นในที่ที่ไม่ใช่แหล่งเกิด บางทีเกิดในดิน เกิดตั้งแต่ภูเขาโล่เรื่อยไปถึงทะเล ในอากาศ ฝนรัตนชาติตกลงมา ผู้มีบุญย่อมบันดาลให้เกิดสิ่งเหล่านั้นได้” ท่านถึงบอกว่าย่อมเกิดขึ้นในที่ทั้ง

ปวง คือ ทุกหนทุกแห่ง แก่ผู้มีบุญที่ได้กระทำความดีไว้แล้ว “บุญนั้นย่อมส่งผลให้ได้สมบัติ อันน่าใคร่ทั้งปวง ซึ่งเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายปรารถนาอย่างไร ย่อมได้ผลอย่างนั้น”

มนุษย์ปรารถนาอย่างไร เทวดาปรารถนาอย่างไร เมื่อมีบุญย่อมได้อย่างที่อยากจะได้ ตามกำลังบุญ เช่น ความเป็นผู้มีผิวพรรณงาม ความเป็นผู้มีเสียงไพเราะ ความเป็นผู้ที่มีทรวดทรงงาม งามมาตั้งแต่เกิดด้วย

อานุกาพแห่งบุญ เป็นผู้ที่มรูปร่างสวย และ ความเป็น
อธิบดีได้เป็นใหญ่ด้วยบุญ ไม่ใช่ได้เป็นใหญ่ด้วยการบรา
ฆ่าฟัน บุญบันดาลให้เกิดขึ้น ได้อย่างเย็น ๆ และจะมีพวก
พ้องบริวารก็ด้วยอานุกาพแห่งบุญ ได้เป็นเจ้าของปกครอง
ประเทศราช ความเป็นผู้มีอิสรียศ มียศใหญ่ จนกระทั่ง
ถึงความเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ เป็นพระราชแห่งเทวดา
ในเทวโลก อย่างท้าวลักกเทวราช เป็นต้น กระทั่งลงมา

เกิดเป็นมนุษย์ได้ความเป็นพระอริยสาวก กระทั่งมาเป็น
มหาสาวก อัครสาวก เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า รวมทั้ง
ความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย ก็ล้วนเกิดขึ้นด้วยบุญ
ทั้งสิ้น ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด เพราะบุญอย่างเดียวทั้ง
สิ้น เพราะบุญย่อมส่งผลให้เกิดผลสำเร็จอันยิ่งใหญ่ เป็น
พลังแห่งความบริสุทธิ์ จะส่งผลยิ่งใหญ่ถึงขนาดนี้ ดังนั้น
เราจึงควรทำบุญ สร้างบุญกันไว้

บัณฑิตผู้เป็นนักปราชญ์ทั้งหลายจึงสรรเสริญ
 ความเป็นผู้ที่ได้กระทำบุญมาดีแล้ว ไม่ยกย่องเรื่องบาป
 เลย บุญดียวานั้นดียวานี้ สิ่งนี้เป็นสิ่งที่เราจะต้องช่วย
 กันขยายความรู้นี้กันออกไป เพราะคนไม่เข้าใจเรื่องบุญ
 เราใช้บุญเก่าหมดไปทุกวัน ใช้ทุกอนูวินาที แต่บุญใหม่นาน ๆ
 สร้างสักครั้ง พอจะชวนสร้างทีก็บอกบุญอีกแล้ว ชวนทำ
 บุญอีกแล้ว เขาไม่เข้าใจ เพราะฉะนั้นสิ่งที่กล่าวมาเป็นสิ่ง
 ที่เราจะต้องศึกษา ไปพบทวนแล้วก็ขยายความรู้นี้ให้กว้าง

ว่า ทั้งหมดนี้บังเกิดขึ้นด้วยอานุภาพแห่งบุญอย่างเดียว

ครั้นตรัสพระคาถาแล้ว พระพุทธองค์จึงทรง
 ประชุมชาดกว่า พระราชาในครั้งนั้น ชาตินี้ได้มาเป็นพระ
 อานนท์ ส่วนดาบสประจำตระกูลในครั้งนั้นก็มาเป็น เรา
 ตถาคต

ได้เป็นพระราชาเพราะกินไก่ตัวประเสริฐ

๐๗๕